

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 28 stycznia 2026 r.

Poz. 854

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.5.2026.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 14 stycznia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

orzekam

nieważność § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały nr XX/139/2025 Rady Gminy Wijewo z dnia 17 grudnia 2025 r. w sprawie określenia wysokości ekwiwalentu wypłacanego strażakowi ratownikowi oraz kandydatowi na strażaka ratownika Ochotniczej Straży pożarnej z terenu Gminy Wijewo - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 17 grudnia 2025 r. Rada Gminy Wijewo podjęła uchwałę nr XX/139/2025 w sprawie określenia wysokości ekwiwalentu wypłacanego strażakowi ratownikowi oraz kandydatowi na strażaka ratownika Ochotniczej Straży pożarnej z terenu Gminy Wijewo, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 1153) oraz art. 15 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (t.j. Dz.U. z 2025, poz. 244)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 19 grudnia 2025 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

W myśl § 1 ust. 1 badanej uchwały: „Ustala się wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP, w tym również za udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych: 1) za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej w wysokości 30,00 zł, 2) za udział w szkoleniu lub ćwiczeniu w wysokości 15,00 zł, 3) za udział w innych zadaniach, które obejmują pomoc przy organizacji imprez kulturalnych, zabezpieczenie porządku podczas imprez i uroczystości, kierowanie ruchem w wysokości 10,00 zł. Początkiem wykonywania zadań jest czas przystąpienia do ich wykonywania w terenie. 4) Za udział w działaniach o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych w wysokości 10,00 zł”.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały Rada Gminy Wijewo powołała przepisy art. 15 ust. 1, 1a i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z przywołanymi regulacjami ustawy: „Strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny” (art. 15 ust. 1), „Ekwiwalent pieniężny otrzymują również: 1) kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, 2) strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 - stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych” (art. 15 ust. 1a). Z kolei art. 15 ust. 2 ustawy stanowi, że: „Wysokość

ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej «Monitor Polski» na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631 i 1674) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy”.

Treść § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały wskazuje, że Rada Gminy Wijewo, podejmując tę regulację, skorzystała z upoważnienia, o którym mowa w art. 15a ustawy. Zgodnie z tym przepisem: „Rada gminy może, w drodze uchwały, przyznać ekwiwalent pieniężny strażakom ratownikom OSP za wykonywanie zadań innych niż wymienione w art. 15. W uchwale wskazuje się te zadania oraz wysokość i sposób ustalenia ekwiwalentu pieniężnego”. Przyznanie ekwiwalentu, o którym mowa w tym przepisie, jest fakultatywne. Jeśli już jednak rada gminy podejmie decyzję o przyznaniu takiego ekwiwalentu, to w uchwale winna unormować wszystkie wymagane przez ustawodawcę kwestie, tj. wskazać zadania, za wykonywanie których przyznaje ekwiwalent pieniężny, określić wysokość ekwiwalentu, a także sposób jego ustalenia.

Tymczasem analiza treści § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały prowadzi do wniosku, że rada nie wskazała sposobu ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Obowiązku uchwałodawczego w tym zakresie nie wypełnia zdanie drugie tego przepisu, które określa jedynie, w jakim momencie następuje początek wykonywania zadań („Początkiem wykonywania zadań jest czas przystąpienia do ich wykonywania w terenie”). Z tak zredagowanego przepisu nie sposób jednak odczytać, czy ustalony ekwiwalent („w wysokości 10,00 zł”) przysługuje jednorazowo (tj. za wykonanie całego zadania), czy też jest ustalany za każdą godzinę wykonywania zadania i jak naliczaną (np. rozpoczętą czy pełną).

Należy zaznaczyć, że w przypadku ekwiwalentu, o którym mowa w art. 15a ustawy, ustawodawca nie określił sposobu jego naliczania, jak to uczynił w art. 15 ust. 2 w odniesieniu do ekwiwalentów wymienionych w art. 15 ust. 1 i 1a ustawy. Kompetencja w tym zakresie - z wyraźnej woli ustawodawcy wyrażonej w art. 15a ustawy - została przekazana radzie gminy i to na tym organie spoczywa obowiązek uregulowania tej materii w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego.

Konstytucyjna zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zm.) wskazuje, że materia regulowana danym aktem prawa miejscowego nie tylko nie może przekraczać zakresu upoważnienia, ale też musi realizować wszystkie obowiązki wynikające z tego upoważnienia. Uchybienie w tym zakresie w przypadku uchwał świadczy o pominięciu uchwałodawczym (por. wyrok NSA z 28 października 2021 r., II GSK 1457/21; CBOSA). Brak określenia w uchwale koniecznych elementów, wymaganych przez ustawę, na podstawie której została wydana, oznacza, że jest ona niekompletna i nie realizuje w pełni obowiązków określonych przez ustawodawcę. Wadliwość tę uznać należy za istotną, gdyż taka regulacja uniemożliwia prawidłowe funkcjonowanie aktu prawa miejscowego w obrocie prawnym (por. wyrok NSA z 14 października 2021 r., III FSK 3442/21; CBOSA).

Nie wskazując zatem w uchwale sposobu ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, Rada Gminy Wijewo nie zrealizowała prawidłowo i kompleksowo normy kompetencyjnej wynikającej z art. 15a ustawy, co stanowi naruszenie prawa o charakterze istotnym. Pominięcie prawotwórcze w omawianym zakresie czyni wadliwą całą regulację uchwały podjętą na podstawie omawianego upoważnienia ustawowego, co uzasadnia stwierdzenie nieważności § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały.

Organ nadzoru podkreśla, że na wadliwość (tj. sprzeczność z art. 15a ustawy) tożsamo zredagowanego przepisu zwrócił już uwagę organom Gminy Wijewo w rozstrzygnięciu nadzorczym z 26 stycznia 2024 r. znak: NP-II.4131.1.16.2024.4, stwierdzając nieważność § 1 ust. 1 pkt 3 uchwały nr LV/405/2023 Rady Gminy Wijewo z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie określenia wysokości ekwiwalentu wypłacanego strażakowi ratownikowi.

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Wijewo

Wójt Gminy Wijewo